

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 27 lipca 2016 r.

Pozycja 461

POSTANOWIENIE

z dnia 19 lipca 2016 r.

Sygn. akt Ts 41/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz – przewodniczący i sprawozdawca
Marek Zubik
Stanisław Biernat,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej A.K. w sprawie zgodności:

- 1) art. 610 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, ze zm.) z art. 91 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 2 i 3 Konwencji o przekazywaniu osób skazanych sporządzonej w Strasburgu dnia 21 marca 1983 r. (Dz.U. z 1995 r. Nr 51, poz. 279) oraz art. 5 Decyzji Ramowej Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych (Dz. Urz. UE L 37 z 16.12.2008),
- 2) art. 55 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, ze zm.) z art. 5 Decyzji Ramowej Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych (Dz. Urz. UE L 37 z 16.12.2008) w zw. z art. 91 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 9 lutego 2016 r. (data nadania) A.K. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że, po pierwsze, art. 610 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U.89.555, ze zm.; dalej: kpk) jest niezgodny z art. 91 ust. 2 w zw. z art. 2 i 3 Konwencji o przekazywaniu osób skazanych sporządzonej w Strasburgu 21 marca 1983 r. (Dz.U. z 1995 r. Nr 51, poz. 279; dalej: Konwencja) oraz art. 5 Decyzji Ramowej Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r.

o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych (Dz. Urz. UE L 37 z 16.12.2008; dalej: decyzja ramowa) w zw. z art. 91 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; oraz, po drugie, art. 55 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U.78.483, ze zm.) jest niezgodny z art. 5 decyzji ramowej w zw. z art. 91 ust. 2 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została złożona w związku z następującą sprawą. Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z grudnia 2013 r. prawomocnie orzekł wobec skarżącego karę łączną 25 lat pozbawienia wolności. Skarżący, który posiada także obywatelstwo Republiki Federalnej Niemiec (dalej: Niemcy), 14 grudnia 2014 r. złożył wniosek o przekazanie wykonania orzeczonej względem niego kary do Niemiec. W uzasadnieniu swojego wniosku wskazał, że spełnia wszystkie przesłanki takiego przekazania, tj. posiada obywatelstwo kraju wykonania orzeczenia, wyrok zapadły w jego sprawie, orzekający karę pozbawienia wolności jest prawomocny, a okres kary pozostałej mu do odbycia wynosi więcej niż 6 miesięcy.

Minister Sprawiedliwości 24 lutego 2015 r. zwrócił się z wnioskiem do Sądu Okręgowego w K. o stwierdzenie dopuszczalności przekazania do dalszego wykonania orzeczonej względem skarżącego kary pozbawienia wolności. Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z maja 2015 r. stwierdził dopuszczalność takiego przekazania. Jednakże w wyniku złożenia zażalenia przez prokuratora na powyższe orzeczenie zostało ono zmienione postanowieniem Sądu Apelacyjnego w K. z czerwca 2015 r. w ten sposób, że sąd ten orzekł o niedopuszczalności takiego przekazania.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z kwietnia 2016 r. pełnomocnik skarżącego został wezwany do uzupełnienia braków formalnych skargi konstytucyjnej, m.in. przez podanie daty doręczenia skarżącemu wydanych w jego sprawie orzeczeń oraz wystąpienia przez skarżącego z wnioskiem o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej i reprezentowania go przed Trybunałem Konstytucyjnym. Pismem z kwietnia 2016 r. (data nadania) pełnomocnik uzupełnił braki formalne.

Zdaniem skarżącego art. 610 kpk oraz art. 55 ust. 1 Konstytucji w zakresie, w jakim uniemożliwiają przekazanie do wykonania za granicą kary orzeczonej wobec obywatela polskiego, posiadającego również obywatelstwo kraju przejmującego, są niezgodne z art. 91 ust. 2 Konstytucji w zw. z art. 5 decyzji ramowej. Ponadto w jego ocenie zawarty w art. 55 Konstytucji zakaz ekstradycji, w zakresie w jakim warunkuje możliwość wydania osoby wobec której toczy się postępowanie karne, od obywatelstwa tej osoby, pozostaje w sprzeczności ze wskazaną wcześniej Decyzją Ramową.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna to sformalizowany środek ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia przesłanek wynikających zarówno z art. 79 ust. 1 Konstytucji, jak i art. 60 oraz art. 64-66 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.2016.293; dalej: ustawa o TK). Skargom konstytucyjnym niespełniającym tych warunków, a także skargom, co do których zaistniały okoliczności przewidziane w art. 77 ust. 3 ustawy o TK Trybunał odmawia nadania dalszego biegu.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji, każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, w ciągu 3 miesięcy od doręczenia prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie których sąd lub organ administracji publicznej orzekły ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji.

Trybunał stwierdza, że analizowanej skardze konstytucyjnej nie może zostać nadany dalszy bieg z uwagi na upływ terminu do jej wniesienia. Zgodnie z art. 64 ustawy o TK skargę konstytucyjną należy wnieść w terminie 3 miesięcy od doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Pełnomocnik skarżącego, po wezwaniu go do tego przez sędziego Trybunału Konstytucyjnego, powiadomił, że postanowienie Sądu Apelacyjnego w K. z czerwca 2015 r. zostało doręczone skarżącemu 24 czerwca 2015 r., a wniosek o wyznaczenie dla skarżącego pełnomocnika z urzędu wpłynął do Sądu Rejonowego w K. we wrześniu 2015 r. Pełnomocnik otrzymał postanowienie Sądu Rejonowego w K. 10 listopada 2015 r., natomiast skarga konstytucyjna została złożona (data nadania) 9 lutego 2016 r. W związku z powyższym Trybunał wskazuje, że od dnia doręczenia skarżącemu ostatecznego rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w K. do dnia wpływu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej do Sądu Rejonowego w K. upłynęło 79 dni. Z kolei od dnia doręczenia pełnomocnikowi postanowienia o wyznaczeniu go do sporządzenia skargi konstytucyjnej do momentu wniesienia skargi konstytucyjnej do Trybunału Konstytucyjnego upłynęło 90 dni. Oznacza to, że skarga została wniesiona z przekroczeniem terminu do jej wniesienia. Trybunał przypomina, że w przypadku złożenia wniosku o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej termin do jej wniesienia ulega zawieszeniu do momentu doręczenia adwokatowi lub radcy prawnemu postanowienia o wyznaczeniu go na pełnomocnika z urzędu. Z uwagi na charakter terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej i brak konieczności zachowania ciągłości terminu na podstawie art. 114 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U.2014.121, ze zm.) miesiąc liczy się za trzydzieści dni. W związku z powyższym 3-miesięczny termin do wniesienia skargi konstytucyjnej w razie zawieszenia jego biegu będzie się liczył za 90 dni. Termin do wniesienia skargi konstytucyjnej w analizowanej sprawie upływał zatem 21 listopada 2015 r., a to oznacza, że skarga konstytucyjna została wniesiona 79 dni po terminie do jej wniesienia. Wniesienie przez skarżącego skargi konstytucyjnej z przekroczeniem 3-miesięcznego terminu, zgodnie z art. 64 w zw. z art. 77 ust. 3 pkt 4 ustawy o TK, przesądza o konieczności odmowy nadania jej dalszego biegu.

Ponadto Trybunał Konstytucyjny wskazuje, że art. 91 ust. 2 Konstytucji powołany jako wzorzec kontroli konstytucyjności zakwestionowanych w analizowanej skardze przepisów nie kreuje po stronie obywateli żadnych praw ani wolności konstytucyjnych, gdyż jest przepisem ustrojowym, który dotyczy pozycji ratyfikowanych umów międzynarodowych w polskim porządku prawnym. Ponieważ art. 79 ust. 1 ustawy zasadniczej nie przewiduje możliwości kwestionowania w trybie skargi konstytucyjnej zgodności regulacji będących jej przedmiotem z przepisami konstytucyjnymi, z których nie wynikają (choćby pośrednio) jakiejkolwiek prawa lub wolności, nadanie dalszego biegu analizowanej skardze konstytucyjnej, na podstawie art. 77 ust. 3 pkt 4 ustawy, jest niedopuszczalne.

W rozpatrywanej skardze konstytucyjnej jako wzorce kontroli konstytucyjności zakwestionowanych regulacji skarżący wskazał również art. 5 decyzji ramowej, a jest to uchybienie formalne, gdyż – zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji – skarga konstytucyjna służy ochronie wolności i praw poręczonych jedynie w ustawie zasadniczej (zob. np. wyrok TK z 6 lutego 2002 r., sprawa SK 11/01, OTK ZU nr 1/A/2002, poz. 2; postanowienie TK z 31 maja 2005 r., sprawa SK 59/03, OTK ZU nr 5/A/2005, poz. 61). Oznacza to, że wskazany akt normatywny nie może być wzorcem kontroli w trybie skargi konstytucyjnej, o której mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Ponadto zakwestionowany przez skarżącego art. 55 ust. 1 Konstytucji nie może być przedmiotem kontroli konstytucyjności.

W tym stanie rzeczy Trybunał postanowił jak w sentencji.